

27.11.2019

Ärende/6

§ 343

Detaljplan och detaljplaneändring för Fiskehamnen (Knekten) i Sörnäs (nr 12576)

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplan för gatu- och vattenområde i 10 stadsdelen (Sörnäs, Hanaholmen, Vilhelmsberg) och detaljplaneändring för hamn-, vatten- och gatuområde i 10 stadsdelen (Sörnäs, Sumparn, Hanaholmen, Vilhelmsberg) enligt ritning nr 12576, daterad 9.4.2019 och ändrad 22.10.2019, samt på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen. Genom planen bildas de nya kvarteren 10667–10680.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Då detaljplanen godkänns förutsätter fullmäktige att man utreder möjligheten att bygga en bro för cyklister och fotgängare från Knekten till Tjärholmen, vilket ytterligare skulle förbättra områdets tillgänglighet och attraktivitet. (Jenni Pajunen)

Behandling

Ledamoten Jenni Pajunen understödd av ledamoten Laura Rissanen föreslog följande hemställningskläm:

Då detaljplanen godkänns förutsätter fullmäktige att man utreder möjligheten att bygga en bro för cyklister och fotgängare från Knekten till Tjärholmen, vilket ytterligare skulle förbättra områdets tillgänglighet och attraktivitet.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

13 omröstningen

Ledamoten Jenni Pajunens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Då detaljplanen godkänns förutsätter fullmäktige att man utreder möjligheten att bygga en bro för cyklister och fotgängare från Knekten till Tjärholmen, vilket ytterligare skulle förbättra områdets tillgänglighet och attraktivitet.

NEJ-förslag: Motsätter sig

27.11.2019

Ja-röster: 44

Alviina Alametsä, Ted Apter, Katju Aro, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Martina Harms-Aalto, Mari Holopainen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Pelto-korpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen

Nej-röster: 2

Sami Muttilainen, Tomi Sevander

Blanka: 37

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Frånvarande: 2

Sampo Terho, Paavo Väyrynen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Jenni Pajunens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12576 kartta, päivätty 9.4.2019, muutettu 22.10.2019
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12576 selostus, päivätty 9.4.2019, muutettu 22.10.2019, päivitetty Kylk:n 22.10.2019 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piirustus nro 6925/ 9.4.2019)
- 4 Osa päätöshistoriaa

27.11.2019

Ärende/6

5 Vuorovaikutusraportti 9.4.2019, täydennetty 22.10.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Helsingfors Hamn Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplanen och detaljplaneändringen (planlösningen) gäller Knekten som ligger på södra spetsen av projektområdet Fiskehamnen på ett havsstrandsområde i stadsdelen Sörnäs, och vattenområdena kring Knekten. Planlösningen gör det möjligt att bygga ett nytt bostadsområde i havsnära miljö för ungefär 3 000 invånare. Målet är att bygga ett attraktivt bostadsområde med en högklassig stadsbild, stark identitet och mångsidiga funktioner. Stadsstrukturen består av slutna kvarter och planeras tät och innerstadsliknande. Kvarter i sex våningar har en skala som påminner om Helsingfors stadskärna. Knektens silhuett präglas av bostadstorn i 12–19 våningar ovanför kvarteren. Tornen är smala till sina dimensioner och ger Knekten en identifierbar stadsbildsmässig identitet.

Planlösningens centrala innehåll

I området planeras tio bostadskvarter, ett hotellkvarter, ett restaurangkvarter, två kvarter i vattenområdet för affärs-, kontors- och restaurangbåtar, ett daghem och en småbåtshamn. I planen ingår dessutom Havshagsbron som kopplar ihop Knekten med Havshagen och Hanaholmen. Kolhamnsbron avgrenar sig från bron. Genom området löper en spårvägsförbindelse via Kronbroarna, som kopplar ihop Kronbergstrandens och innerstaden, och en gång- och cykelbana. På Knekten finns även spårvägens ändhållplats i Fiskehamnen. Knektens stränder har planerats till rekreations- och friluftsområden som är högklassiga till sin stadsbild och har mångsidiga funktioner.

I detaljplanen anges sammanlagt 124 050 m² ny bostadsvåningsyta, 10 800 m² ny våningsyta för hotell- och affärslokaler och 1 500 m² ny våningsyta för allmänna byggnader. Det genomsnittliga exploaterings-talet för tomterna är 2,57. Exploaterings-talet uppgår till 0,5 med beaktande av de omgivande vattenområdena.

I samband med planlösningen utarbetades en trafikplan (ritning nr 6925) enligt vilken rörligheten i området baserar sig på trygga och smidiga gång- och cykelförbindelser och på spårvägstrafiken förutom motorfordonstrafiken. Till Knekten kommer man från norr längs Sumparns östra och västra kanter och via broförbindelser från öster och väster. I området finns ingen genomfartstrafik, vilket gör att trafikmängderna är relativt små. Detta gör det möjligt att förverkliga strandområdena i södra spetsen i form av en högklassig promenad. Byggandet i området stärker innerstadens och stadskärnans samt Fiskehamnens ställning i områdes- och samhällsstrukturen. Fiskehamnen blir genom att Knekten och broarna byggs en del av innerstaden.

I detaljplanen föreslås cykelplatser för invånarna i kvartersområdena för flervåningshus (AK) med dimensioneringen 1 cykelplats/30 m² vy och dessutom platser för besöksparkering. Invånarnas bilparkering förläggs till lokaler under gårdsdäck i kvarteren. I fråga om antalet bilplatser anges det inga bestämmelser i planlösningen, utan området är ett pilotområde för tillämpning av den s.k. principen för marknadsbestämd parkering. Då förverkligar projekteraren ett sådant antal bilplatser som anses vara lämpligt och överlåter dessa till invånarna till marknadspris. Under Hammmästarkajen anges en reservering för en parkeringsanläggning under jord. För en körramp till parkeringsanläggningen anges en reservering på Stuvargränden. Att en bestämmelse som gäller anläggande av bilplatser saknas när det gäller byggande av bostäder hindrar inte att anläggandet av bilplatser styrs till exempel i samband med tomtöverlåtelse.

Beslut som detaljpanelösningen bygger på

Detaljpanelösningen främjar att stadens strategiska mål uppnås i och med att planlösningen bidrar till byggande av nytt högklassigt bostadsbestånd och stärker det maritima Helsingfors samt hjälper staden att förbereda sig på effekter av extrema väderfenomen. Detaljpanelösningen stämmer överens med delgeneralplanen för Sörnässtranden och Hermanstadsstranden (trädde i kraft 14.3.2008). Enligt delgeneralplanen utgör området främst flervåningshusbetonat bostadsområde.

I planlösningen tillämpas principerna om ett lokalt och marknadsbestämt parkeringssystem som presenterades för stadsmiljönämnden 9.4.2019.

Områdets utgångspunkter och nuläge

Området utgör en del av före detta hamnområde i Sörnäs och på samma plats låg tidigare ön Knekten. Knekten är den sydligaste spetsen av projektområdet Fiskehamnen och ligger söder om Knektkanalen som avgränsar Sumparn där byggarbeten pågår i nuläget. I området finns i nuläget en plats för tillfällig lagring av jord- och schaktmassor, grus- och asfaltplaner, uppläggning av båtar, skrotbåtar, sommarkaféet Ihana och Sompasauuna. Dessutom hör vattenområde till området.

För området gäller flera detaljplaner från åren 1982–2017.

Området ägs av Helsingfors stad. Detaljplanen har utarbetats på initiativ av staden.

Detaljpanelösningens kostnader

Genomförandet av detaljpanelösningen medför kostnader på 75–80 miljoner euro exklusive mervärdesskatt för staden. Staden får tomtintäkter på cirka 120 miljoner euro. Kostnaderna för brokonstruktionerna i detaljplaneområdet har presenterats i anslutning till översiktsplanen för Kronbroarna och kostnaderna för spårvägen i anslutning till översiktsplanen för Fiskehamnens spårvägar. Kostnaderna ovan har inte inkluderats i kalkylen över detaljplanen för Knekten.

Förslaget till detaljplan offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget presenterades för stadsmiljönämnden 9.4.2019 och nämnden bestämde 16.4.2019 att förslaget till detaljplaneändring ska hållas offentligt framlagt. Förslaget till detaljplan hölls i enlighet med 65 § i markanvändnings- och bygglagen offentligt framlagt under 30 dagar 30.4–29.5.2019.

En anmärkning gjordes mot detaljplaneförslaget. Påpekandena i anmärkningen gällde Havshagsbrons underfartshöjd samt havsnivåhöjningen och markanvändningen i strandområdena i Helsingfors.

27.11.2019

Utlåtande om detaljplaneförslaget kom från följande: Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), Museiverket, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen) och stadsmuseet. Helen Ab, Helen El-nät Ab och fostrans- och utbildningssektorn meddelade att de inte har någonting att yttra om förslaget. Påpekandena i myndighetsutlåtandena om förslaget till detaljplan gällde vattenförsörjningen och ledningsflyttningar, fasadernas ljudisoleringsförmåga, kollektivtrafiken, sättet att bygga utrymmena för spårvägstrafik och broarnas stadsbild.

Åtgärder efter att förslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningen och myndighetsutlåtandena i sammandrag och genmälena till dessa. Det som har framförts i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs i detalj i detaljplanebeskrivningens sista kapitel.

Närmare motiveringar

Motiveringarna till detaljpanelösningen framgår mer i detalj av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12576 kartta, päivätty 9.4.2019, muutettu 22.10.2019
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12576 selostus, päivätty 9.4.2019, muutettu 22.10.2019, päivitetty Kylk:n 22.10.2019 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piirustus nro 6925/ 9.4.2019)
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Vuorovaikutusraportti 9.4.2019, täydennetty 22.10.2019

Bilagematerial

- 1 Ilmakuva, 22.10.2019
- 2 Havainnekuva, 9.4.2019

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

27.11.2019

Ärende/6

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Helsingfors Hamn Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

För kännedom

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
Detaljplaneläggning
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämnden miljö- och tillståndssektion
Stadsmiljönämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 747

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Hanasaari, Vilhonvuori) katu- ja vesialueen asemakaavan ja 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Sompasaari, Hanasaari, Vilhonvuori) satama-, vesija katualueen asemakaavan muutoksen 9.4.2019 päivätyn ja 22.10.2019 muutetun piirustuksen nro 12576 mukaisena ja asemakaa-

27.11.2019

Ärende/6

vaselostuksesta ilmenevin perustein. Muodostuvat uudet korttelit 10667-10680.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2019 § 509

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Hankenumero 2122_1, 2122_2

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 9.4.2019 päivätyn ja 22.10.2019 muutetun asemakaava- ja asema-kaavan muutosehdotuksen nro 12576 hyväksymistä. Asemakaava koskee 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Hanasaari, Vilhonvuori) ka-
tu- ja vesialuetta ja asemakaavan muutos koskee 10. kaupungino-
san (Sörnäinen, Sompasaari, Hanasaari, Vilhonvuori) satama-, ve-
si- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 10667-10680)

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-
oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutukseen. Päätösasiakirjat
ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimia-
lan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Pää-
töksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan
MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavas-
ta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

22.10.2019 Ehdotuksen mukaan

27.11.2019

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Salla Hoppu, liikenneinsinööri Riikka Österlund ja tiimipäällikkö Matti Kaijansinkko. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

16.04.2019 Ehdotuksen mukaan

09.04.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Salla Hoppu, arkkitehti, puhelin: 310 37240

salla.hoppu(a)hel.fi

Riikka Österlund, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312

riikka.osterlund(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 28.5.2019

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Kaupunginmuseo on lausunut Nihdin asemakaavamuutoksen oas-vaiheesta 23.1.2018. Nihdin kaava-alue kuuluu entisen Sörnäisten sataman laituralueeseen. Nihdin saari kuului historiallisten Kruunuvuorenselän saarten joukkoon, joita 1800-luvun lopulta alkaen hyödynnettiin kasvavan teollisuuskaupungin asukkaiden virkistyskäyttöön. Liikennöinti saarille oli järjestetty höyrykäyttöisillä pienaluksilla. Vuosisadan vaihteessa Nihdin saarella asui Helsingin satamamestari. Satamamestarin huvilan lisäksi saarella sijaitti tuolloin vehmaita viljelyksiä. Vuonna 1913 saaren isäntä vaihtui, kun Suomalainen Pursiseura SPS asettui vanhaan huvilaan. Saareen rakennettiin erillinen pursiseuran ravintola, ja rannat täyttyivät venelaitureista. Sörnäisten sataman uudistusten ja laajennusten yhteydessä Nihdin saari kuroutui mantereeseen 1960-luvun alkuvuosina, ja saaresta muodostui osa uutta laiturerakennetta.

Kaavaluonnoksessa ehdotetaan maantäyttöä laajennettavaksi pienvenesatamalla laituralueen itäreunalla. Kaava-alue liitetään mantereeseen siltarakenteella, joka Merihaasta liittyy Hiilisatamaan ja Nihtiin. Siltojen rakenne ja ilme tulee sovittaa historiallisesti merkittävän satama-alueen, kaupungin sisälahden ja siihen liittyvien kaupunginosien kaupunkikuvallisiin arvoihin. Nämä tekijät tulee huomioida siltarakenteesta käytävän kilpailun arvioinnissa.

27.11.2019

Kaupungin imagoa ja kaupunkilaisten arkea virkistänyt Sompasauna on vakiintunut paikalleen, tyhjentyneen satama-alueen kärkeen. Tässä luotua kaupunkikulttuurin potentiaalia hyödynnetään paikan kehittämissä jatkossa. Muistumat alueen historiasta ja käytöstä satama-alueena omaavat kaupunkikulttuurin potentiaalia kokonaisuutena.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 23.1.2018

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36972
mikko.lindqvist(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 13.02.2019 § 12

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12576 pohjakartan kaupunginosassa 10 Sörnäinen. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12576
Kaupunginosa: 10 Sörnäinen
Kartoituksen työnumero: 15/2018
Pohjakartta valmistunut: 21.1.2019 Uusinta (ensi tilaus 2018)
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

27.11.2019

Ärende/6

merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 13.12.2017 § 46

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Nimistötoimikunta jatkoi 15.11.2017 pöydälle jätettyä Nihdin nimistön käsittelyä. Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

KAAVANIMET

Aallonhalkoja–Vågbrytaren (olemassa oleva nimi);

Ahtaajankuja–Stuvargränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); ahtaaja = ahtaustyöntekijä (Kielitoimiston sanakirjasta);

Finkensilta–Finkes bro (olemassa oleva nimi);

Hiilisatamansilta–Kolhamnsbron
(silta)

Perustelu: Hanasaaren voimalaitoksen hiilisataman mukaan, joka on toistaiseksi viimeinen Sörnäisten sataman jäljellä olevista satamatoiminnoista. Voimalaitos tullaan sulkemaan vuoden 2024 loppuun mennessä;

Konttisatamankatu–Containerhamnsgatan
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); Sörnäisten konttisataman mukaan, joka oli toiminnassa vuoteen 2008 asti;

Konttinosturinkuja–Containerkransgränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); konttinosturi = kontteja käsittelevä nosturi (Kielitoimiston sanakirjasta);

Koukkupojankuja–Hakpojksgränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); koukkupoika = ahtaaja,

27.11.2019

joka irrottaa ja kiinnittää taakan nosturin koukkuun tai siitä riippuvaan nostotyökaluun (Paunonen 2000: 490);

Kraanakuskinkuja–Kranförargränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); kraanakuski = satamanosturin ohjaaja (Paunonen 2000: 492);

Manttelimiehenkuja–Signalgivargränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); manttelimies eli mantteli eli merkinantaja = ahtaajaryhmän nokkamies, joka antaa merkit, milloin taakka nostetaan ja lasketaan (Paunonen 2000: 623);

Merihaansilta–Havshagsbron (olemassa oleva nimi);

Nihdinlaituri–Knektkajen
(katu)

Perustelu: Liitynnäinen, Nihdin eli Nihtisaaren mukaan;

Nihdinranta–Knektstranden
(katu)

Perustelu: Liitynnäinen, Nihdin eli Nihtisaaren mukaan;

Pinkkarinkuja–Låglyftargränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); pinkkari = pinoamisvaunu;

Satamamestarinlaituri–Hamnmästarkajen
(katu)

Perustelu: Muistonimi; Nihdissä 1890-luvulta aina vuoteen 1913 asuneen ja saaren vuokranneen Sörnäisten satamamestari, merikapteeni Wilhelm (Vilhelm) Alfred Svenssonin (1841–1917) mukaan, joka myös omisti suosituksen meritarvikekaupan sekä kasvatti saarella kukkia ja hedelmiä. Uudessa Suomettaressa 19.1.1917 julkaistun kuolinuutisen yhteydessä kerrotaan, että satamamestari Svensson oli syntynyt Helsingissä. Purjehdittuaan useita vuosia merillä hän suoritti vuonna 1864 perämiestutkinnon ja 1867 kapteenintutkinnon. ”Purjehdittuaan vielä useilla eri laivoilla kapteenina tuli hänestä 1879 Sörnäisten satamamestari, jona hän toimi kuolemaansa asti. Myös laivanvarustustoimintaan otti Svensson osaa täällä.”;

Sompasaarenlaituri–Sumparkajen (olemassa oleva nimi);

27.11.2019

Ärende/6

Tihtaalinkatu–Dykdalbsgatan

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); liitynnäinen, Tihtaalinpuiston mukaan;

ja

Tihtaalinpuisto–Dykdalbsparken

(viheralue)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); Nihdin edustalla sijaitsevan tihtaalin eli tiktaalin mukaan; tihtaali = pohjaan juntatuista paaluista tehty laivojen kiinnityspaikka esimerkiksi kompassitarkastusta varten (Paunonen 2000: 1175).

KORTTELINNIMET

Armi–Armen

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); armi = 1) satamanosturin puomi, 2) trukin hanhenkaula ahtauksessa (Paunonen 2000: 63);

Brygga–Bryggan

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); brygga = laituri (Paunonen 2000: 115);

Kaija–Kajen

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); kaija = (satama)laituri (Paunonen 2000: 398);

Käkikello–Gökuret

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); käkikello = satamanosturi;

Lukki–Grensletrucken

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); lukki eli konttilukki = konttiauto (Paunonen 2000: 590), nosturiajoneuvo;

Plimsoll–Plimsoll

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (merenkulku, konttisatamatoiminta); Plimsollin

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

27.11.2019

merkin eli lastimerkin mukaan, joka on aluksen ulkokyljessä oleva merkki, joka osoittaa, kuinka syvälle aluksen saa lastata eri vuodenaikoina ja eri vyöhykkeissä. Plimsollin merkin kehitti englantilainen Samuel Plimsoll (1824–1898). Merkki on erittäin tunnettu symboli merenkulkijoiden ja merimiesten keskuudessa;

Pollari–Pollaren
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); pollari = laivaköyden kiinnityspilari (Paunonen 2000: 825);

Punainenhanska–Röda handsken
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisarjatoiminta); punainen hanska on manttelimiehen eli manttelin työväline, jolla hän ohjaa suuntia ja toimintaa konttisarjassa (ks. Manttelimiehenkuja);

Rahtikirja–Fraktsedeln
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisarjatoiminta); rahtikirja = rahtitavaraa seuraava asiakirja (Kielitoimiston sanakirjasta);

Spaaki–Spaken
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisarjatoiminta); spaaki = kädensija (Paunonen 2000: 1070), satamanosturin ohjain;

Tihtaali–Dykdalben
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); liitynnäinen, Tihtaalinpuiston mukaan;

ja

Vartsi–Varvet
(kortteli)

Perustelu: Nimien Vartsi ja Vartsi mukaan, jotka ovat Sörnäisten sataman slanginimityksiä 1900-luvun alusta (Paunonen 2000: 1271; Paunonen 2010: 980–982).

Lähteitä:

- Heikki Paunonen 2000: Tsennaaks Stadii, bonjaaks slangii: Stadin slangin suursanakirja. WSOY, Helsinki.

- Heikki Paunonen 2010: Stadin mestat 2. Ikkunoita Helsingin ja sen asukkaiden historiaan ja nykyisyyteen. Edico Oy, Helsinki.

27.11.2019

- Sallamaria Tikkanen 1999: Paratiisit ja niiden varjot. Kirjassa: Nokea ja pilvenhattaroita – Helsinkiläisten ympäristö 1900-luvun vaihteessa. Toim. Simo Laakkonen, Sari Laurila, Marjatta Rahikainen ja Päivikki Kallio. Helsingin kaupunginmuseo, Narinkka 1999: 40–41.
- <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/>

Terminaalipäällikkö Petri Jäntti ja liikennepäällikkö Andreas Slotte Helsingin Satamasta olivat kutsuttuina asiantuntijoina mukana Nihdin nimistönsuunnittelun alkuvaiheen ideoinnissa, nimiaiheiden valinnassa ja nimiehdotusten loppuvaiheen kommentoinnissa.

15.11.2017 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistönsuunnittelija, puhelin: 310 37386
[johanna.lehtonen\(a\)hel.fi](mailto:johanna.lehtonen(a)hel.fi)